

Učitelé, učme (se) bez hranic!

Mgr. Romana Studynková,
předsedkyně Asociace
středních pedagogických škol
ČR, z. s., ředitelka Gymnázia
Jana Blahoslava a Střední
pedagogické školy, Přerov

Erasmus+ je vzdělávací program Evropské unie na období 2014–2020, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání, v odborné přípravě a v oblasti sportu, mládeže a neformálního vzdělávání. V rámci klíčové aktivity 1 (KA1) pro školní sektor mohou školy vysílat své pedagogy do zahraničí s cílem dalšího profesního rozvoje. Jeho přidanou hodnotu představuje fakt, že se realizuje za finanční podpory Erasmus+ Evropské unie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Od června 2016 uskutečňuje střední škola, kterou řídím – Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově –, dvouletý projekt Erasmus+ KA1 pod názvem „UČITELÉ, UČME (SE) BEZ HRANIC!“. Zahrnuje osm mobilit pro pedagogy, jejichž obsah tvoří absolvování jazykových kurzů anglického a francouzského jazyka v Anglii, Francii a na Maltě, stínování (*job-shadowing*) a výukový pobyt na zahraniční partnerské škole ve Španělsku, Itálii a Finsku. Mobility umožňují pedagogům komunikovat v cizím jazyce, poznat místní kulturu a vzdělávací systém a získat zkušenosti s vyučovacími metodami a aktivitami používanými ve výuce předmětů, které mají ve své aprobaci. Projekt je určen nejen pro „jazykáře“, ale i pro pedagogy, kteří cizí jazyky nevyučují, nicméně jejich znalost je pro ně přínosná i potřebná. Velmi oceňuji, že se do aktivit může zapojit i management škol, což v předchozím plánovacím období nešlo. Výjezdy pedagogů do zahraničí dříve podmiňovala nezbytnost vyučovat daný cizí jazyk.

Osobně jsem nový školní rok netradičně zahájila v roli studentky ve školní lavici The English Language Center v Brightonu. Intenzivním dvoutýdenním jazykovým kurzem jsem prohloubila své jazykové dovednosti, které využiji při komunikaci se zahraničními partnery v mezinárodních projektech. V rámci projektu Erasmus+ KA2 bude škola hostit učitele a žáky našich partnerských škol z Itálie a Velké Británie. Kurzu, který vedla anglická lektorka, se

zúčastnili studenti z celého světa, konkrétně z Itálie, Turecka, Saudské Arábie, Japonska, Jižní Koreje, Thajska, Ománu a Švýcarska. Setkala jsem se tak s lidmi odlišných kultur a zvyklostí. Díky společnému jazyku – angličtině – jsme si mohli vyměnit informace, předat zkušenosti a zajímavosti. Anglická lektorka zpestřovala výuku různými aktivitami v prostředí mimo učebnu, např. na rušné ulici s mnoha obchody jsme procvičovali slovní zásobu názvů různého zboží, soutěžili jsme ve schopnosti bezprostředního zapamatování frází, slovně jsme popisovali předměty a děje zobrazované pantomimicky nebo graficky. Díky tomuto byly lekce efektivní a velmi inspirativní. Byl se náš kurz skládal pouze z dospělých lidí (suverénně jsem byla nejstarší – asi o 20 let), uplatňované výukové metody nás všechny bavily. Povinné testování při zahájení a ukončení kurzu jsme vnímali jako nezbytnou součást jazykového kurzu, za nějž jsme získali certifikát.

Cílem stínování výuky bylo mimo jiné sledování systému inkluze v zahraničních školách. Naši škole se podařilo navázat spolupráci s finskou základní školou Veikkolan Koulu ve Veikkola, v níž mají systém inkluze velmi dobře propracovaný. Finské školství klade důraz na rovný přístup žáků ve vzdělání. Ve škole, kterou navštívila kolegyně Andrea Zubíková, působí velké množství asistentů pedagoga, školní psycholog, výchovný poradce a speciální pedagog. Žáci s poruchami učení jsou v některých předmětech vzdělávání v malých skupinkách mimo větší novou třídu (např. v počtu pěti) speciálním pedagogem. Asistenti se přidělují i talentovaným žákům. Finská společnost si velmi váží vzdělání, za svůj bere princip celoživotního vzdělávání a sebezdokonalování.

Zajímavé postřehy ze stínování anglického jazyka a literatury na škole Majorana Laterza v Putignano v Itálii přinesla kolegyně Grazhina Šimečková. Škola, kterou navštívila, se zaměřuje na inovativní metody výuky, inkluze, vzdělávání talentovaných a znevýhodněných žáků. Majorana Laterza je moderní škola, vybavená počítači, projektory a interaktivními tabulemi, které učitelé anglického jazyka používají v každé hodině díky e-učebnicím s řadou doplňujících cvičení a aktivit. Za inovativní můžeme označit také využívání sociální sítě Edmodo. Italští učitelé rovněž ve větší míře využívají vrstevnické vyučování, např. prostřednictvím bilingvnických studentů. Velký prostor je věnován výuce anglické literatury s využitím textů v originálním znění (např. Shakespeare) a jejich recitaci nebo dramatizaci. Zcela nová a nejzajímavější byla pro kolegyni kreativní recyklační technika *caviardage*, spočívající ve složení básně ze stránky textu stínováním nebo zbarvením všech slov, která nejsou použita v básnickém textu.

Inkluze se uplatňuje na základě individuálního přístupu, pomocí individuálně navrženého vzdělávacího plánu a asistentů a za podpory vlastního školního speciálního pedagoga. Převažovala inkluze žáků s poruchami učení a tělesně znevýhodněných (škola je bezbariérová). Vzdělávání talentovaných dětí se realizuje formou individuálního přístupu v hodinách (práce navíc, vrstevnické vyučování nebo asistence učitelům, referáty a prezentace),

mimoškolních aktivit (kroužky přípravy na jazykové zkoušky PET a FCE) a zapojením do mezinárodních projektů. Hlavní odlišnosti partnerské školy představují délka vyučovací hodiny (60 minut), kratší vyučování (zhruba do 13:30) a sobotní výuka. Žáci během dne nemění učebnu a nedělí se do skupin na hodiny angličtiny. Italští studenti jsou velmi přátelští, otevření a nebojí se mluvit. Učitelé mají ve společnosti vysokou prestiž a vyšší platy.

Nezprostředkované zkušenosti z mobility pedagogů, ať již v podobě stínování, absolvování jazykových kurzů, nebo vedení výuky v zahraniční škole, poskytují možnost objektivního srovnání. Náš možná někdy až příliš kritický postoj k českému vzdělávacímu systému, materiálnímu zázemí učitelů, k tomu, jak učíme, se zmírnil, když kolegyně ve své závěrečné hodnotící zprávě po absolvování pobytu v italské škole mimo jiného uvedla: „Přínosem pro praxi je utvrzení, že výuka angličtiny na naší škole je na vysoké úrovni a metody, které využíváme, jsou moderní a efektivní. Je to dáno i možností dělení třídy na dvě skupiny. Ve srovnání s italskou školou mají naši učitelé komfortní zázemí (vlastní kabinety, stoly a počítače).“

Závěrem lze konstatovat, že projekt ERASMUS+ K1 dává pedagogům příležitost k sebevzdělávání a tím i zkvalitňování výuky v konkrétní škole.

II

Jsme také na facebooku

Řízení školy